

Vem, da sleherni popravek sedanjega koncepta terja nov, dodaten napor, nova, dodatna sredstva, toda ne glede nanje je treba preiti na način, ki bo upošteval sicer samo po sebi umevno jezikovno osnovo — iz nje bi moral izhajati, ker ji je namenjen — sicer bomo Slovenci tudi na tem prostoru postavljeni ob zid tujejezičnega pritiska. Ko JRT uvaja drugi televizijski program, bi morda lahko pomislila tudi že na korekture prvega.

Da zmore dobra volja in zavest resnično idealno rešitev, nam dokazuje primer iz ljubljanskega studia. Spominjam se oddaje Slovenska ljudska umetnost. Televizijski škrat je namreč prispeval, da smo nekaj minut gledali hrvatsko verzijo — za slovenskega gledavca je bila drastika res popolna — nato je napovedovavka pojasnila, da so izdelali dvojni posnetek in da so nam vključili napačnega.

To je bil samo primer. Dober primer.

—az—

ANTIKRONIKA. Bestseller dedka Mraza: *Božične pesmi*. Poje Slovenski oktet, založila Mladinska knjiga.

Pred razpustitvijo: »Šele 8. januarja bo minil mesec dni od premiere Egnerjevih Razbojnikov iz Kardemome v Mladinskem gledališču in že je ta radoživa predstava doživela 56 uprizoritev — v dneh pred novim letom ni bilo redko, da so igralci Mladinskega gledališča tudi po trikrat na dan igrali za mlade gledalce. Razen dveh predstav na gostovanjih so bile vse predstave v dvorani Mladinskega gledališča v Ljubljani, ogledalo pa si jih je več kot 16.000 mladih gledalcev...« (Ljubljanski dnevnik) — Hkrati s temi podatki slišimo, da za Mladinsko gledališče ni več denarja in da se bo kot profesionalno gledališče moralo razpustiti. Kot se pravi: treba je pričeti pri koreninah — tudi ko gre za destrukcijo kulture!

In kakšen je gledališki amaterizem za mladino: »Dragi pionirji, danes vam za spremembo posredujemo igrico Dedek Mraz, ki se je lahko naučite zelo hitro in z njo razveselite gledalce v razredu ali drugje. Pri tem vam bosta seveda pomagala tovarišica ali mladinec, ki se rad ukvarja z režijo. Poskusite! Striček... (7 dni — priloga Večera) — »Danes novega je leta dan. / Junaku zdaj svobodnemu / kos kruha podarim. / Snežinke, košek dajte, / semle z njim! / Veliko čokolado tebi, / za veriverico so orehi, / za zajčka so korenčki tri, / lisica kos mesa dobi. / Medvedu slina se cedi, / zaman se lonček ne medi. / Snežinkam vsem poklanjam takšno moč, / na soncu lahko se mudijo, / pa se v vodo ne izpremenijo...« (Iz igrice Dedek Mraz).

Brez komentarja: »Ekspres polkovnika Ryana je priromal na naša platna s presenetljivo naglico. V nasprotju z vsakdanjo prakso večine distributerjev. In noben družbeni organ ni našel v njem ničesar, kar bi kakorkoli motilo. Spet — v nasprotju s prakso, o kateri je bilo nič kolikokrat pisano. Že dolgo nismo gledali filma, ki bi v osnovi pomenil tako izrazito propagando moči ameriške (ali katere koli) armade. Mit neranljivosti in vsemogočnosti ameriškega vojaka je v tem (sicer izvrstno grajenem filmu, z vrsto privlačnih igralcev) pripeljan do vrhunca. In to v dramaturškem postopku, ki nasprotnikov (Nemcev) ne prikazuje kot duhovne pritlikavce, marveč nasprotno po-

udarja njihovo moč, ki pa je ob spretnosti Franka Sinatre (in njegovem nežnem humanizmu) nemočna! Film se — kot pravimo — gleda in sproža spontano navdušenje občinstva. Mit deluje v vsej njegovi razsežnosti...« (tt v Ljubljanskem dnevniku).

Drzne primerjave: »Kupci knjige vedo, da so letos izšle že tri podobne knjige (namreč podobne knjigi OHO): artikel KNJIGA M. Pogačnika (samozaložba), EVA A. Kermavnerja, I. G. Plamna, M. Pogačnika, B. Rotarja, T. Salamuna, F. Zagoričnika (samozaložba) in knjiga Aleša Kermavnerja (izdal UO ZŠJ). Od kod ta miselni in delovni napor, ki ga pisci omenjenega pisma tako srdito negirajo? Spoznali smo, da klasična knjiga potrošnika ne pušča prostega v izbiri, kako bo gledal, kako bo bral, kako bo mislil. Knjiga Vojna in mir na primer zahteva, da jo berem od začetka proti koncu, ne dopušča pa niti nasprotne smeri. Kajti če jo berem od zadnje proti prvi črki ni več Vojna in mir. Od tod knjiga novih smeri. Ta knjiga je s svojo vidno in tipsko prisotnostjo enako prostorna in miselna ko poezija in risba, ki jo s sabo prinaša. V takem okolju, ki ni brezbržno do tega, kar nosi v sebi, se objavljeno besedilo ali risba šele lahko temeljito najmeta...« (M. Pogačnik v Delu) — OHO!!

Še enkrat drzne primerjave: »Dvomimo, da je Kranjčeva zbirka (namreč Ukradene ljubezni) zadostnejša od Šeligovega romana Stolp, dvomimo, da je Minattijeva zbirka, pa tudi Menartov izbor, zadostnejša od Salamunovega Pokra ali Grafenauerjeve Stiske jezika...« (H. V. v Tribuni) — Dvomim, da je avtor teh primerjav že slišal za staro resnico — De gustibus...

Absurdna situacija: »Nimam v roki uradno potrjenih dokumentov o tem, tudi treba jih ni, dovolj je, da se na naš račun, na račun razvrnotenja univerze ve, da so v Ljubljani slušatelji izrednega centra višje pravne šole iz Kranja, ki ga je ustanovila višja pravna šola iz Maribora...« (Iz odličnega poročila rektorja ljubljanske univerze prof. ing. A. Strune na redni letni univerzitetni skupščini).

Pojasnilo, ki naj velja kot opravičilo: V 12. številki preteklega letnika sem se dotaknil opreme in razvrstitve gradiva v novi reviji Encyclopaedia moderna. Pripominjam, da se je glosa dotikala zgolj videza revije, ne pa njene vsebine. Pozneje sem izvedel, da tiskajo revijo s fototiskom, ki znatno poceni grafične stroške, in zato mora odpasti tudi zadnji očitek.

Antikronist